

Teeltinformatie Groenbemesters

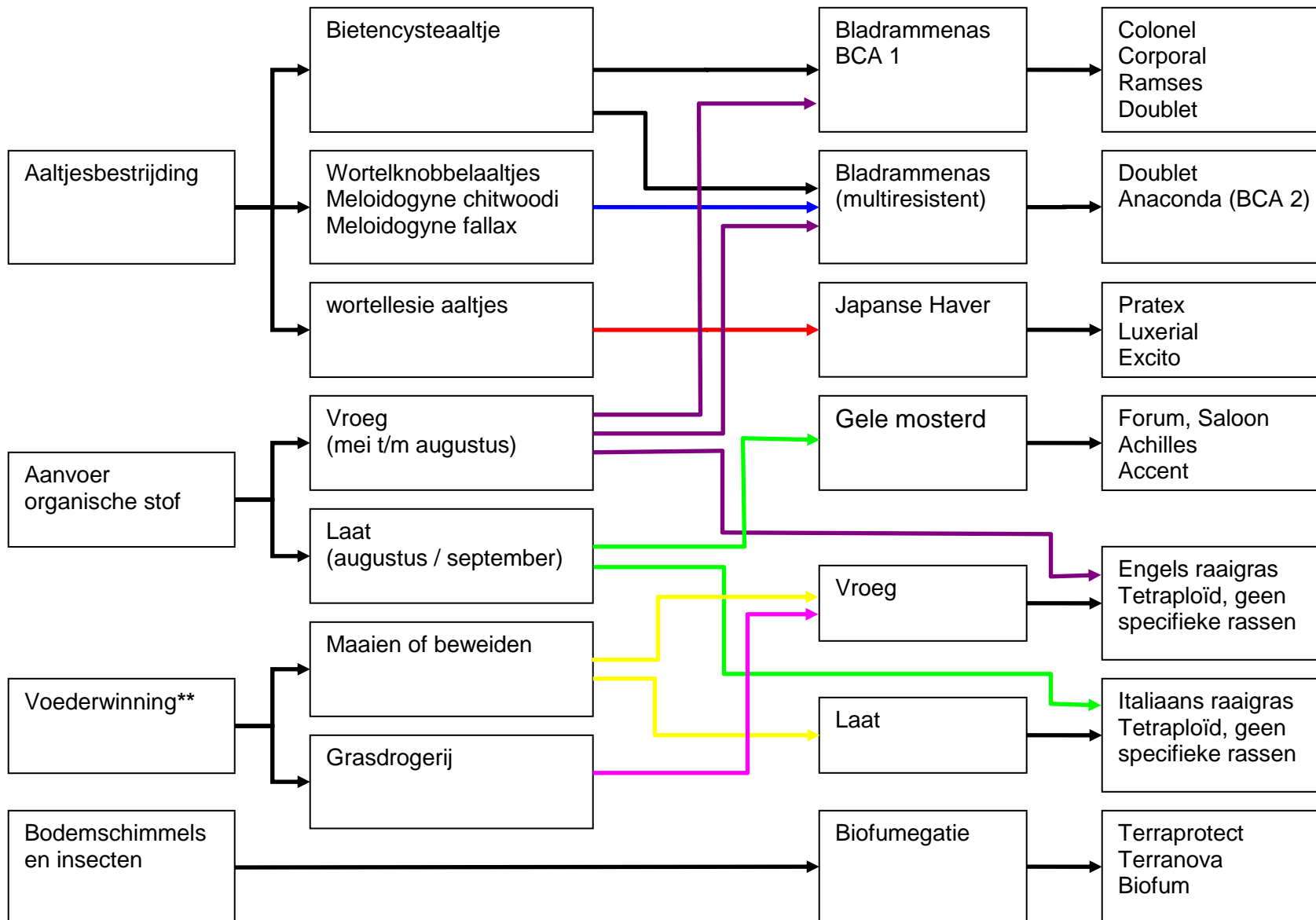
Binnen de landbouw wordt de aanvoer van organische mest onder druk van de mestwetgeving steeds minder. Wanneer er toch organische mest gebruikt wordt is dit maar voor een gedeelte van de bedrijfsoppervlakte weggelegd. Om toch de grond in goede conditie te houden is de teelt van een groenbemester veelal noodzakelijk. Met een groenbemester wordt verse organische stof aangevoerd wat de bewerkbaarheid van de grond verbeterd. Daarnaast vindt er binding van stikstof plaats, welke in de winter minder uit kan spoelen. Deze stikstof komt door mineralisatie de volgende jaren beschikbaar voor het hoofdgewas.

De belangrijkste voordelen van een groenbemester op een rij:

- Aanvoer organische stof
- Vastleggen van stikstof
- Bestrijden van bodemziekten en plagen
- Mogelijkheid tot voederwinning (sommige soorten)
- Bestrijden wortelonkruiden (sommige soorten)
- Extra stikstofruimte
- Onkruidreductie
- Verminderen verslemping

Keuze groenbemesters

Het is belangrijk om bij de keuze van een groenbemester met een aantal zaken rekening te houden. Allereerst het doel van de groenbemester, dit kan bijvoorbeeld aaltjesdoding zijn of juist alleen aanvoer organische stof. Daarnaast speelt het zaaitijdstip een belangrijke rol. Dit is vooral van belang voor de mate van aaltjesdoding. Tevens zijn er nog zaken zoals snelheid grondbedekking vroegheid bloei en hergroei na maaien die mee kunnen wegen in de keuze voor een groenbemester.

Bestrijding aaltjes

Wanneer de aaltjeshistorie van een perceel bekend is kan er gericht een keuze gemaakt worden in de soort groenbemester. In het verleden werd er alleen gekeken naar bestrijding van het bietensysteaaaltje uitgedrukt in BCA 1 en BCA 2 rassen, nu komen er ook steeds meer producten op de markt die naast het bietencysteaaaltje ook aaltjes zoals bijvoorbeeld het vrijlevende aaltje kunnen bestrijden. Van sommige groenbemers is bekend dat ze een aantal aaltjes vermeederen of als waardplant dienen. Om een gerichte keuze hierin te maken is het belangrijk om gebruik te maken van het aaltjeswaardplantschema. Deze is terug te vinden op de website van CZAV (www.czav.nl) onder het onderdeel vakinformatie.

Tijdstip van zaaien.

Over het algemeen kan gezegd worden hoe vroeger hoe beter. In veel gevallen is het oogsttijdstip van het hoofdgewas de bepalende factor voor de inzaai van een groenbemester. Bij een late teelt van bijvoorbeeld een bladrammenas mag men van de aaltjesdoding niet veel meer verwachten. De tijdsduur is vaak te kort om tot een goede bestrijding te komen, wel wordt er natuurlijk nog organische stof geproduceerd. Wanneer we een groenbemester vroeg in de zomer kunnen zaaien noemen we dit ook wel een lokgewas. Wanneer de teelt hoofdzakelijk in het najaar plaats vindt spreken men van een stoppelgewas.

Snelheid grondbedekking

Kies bij late zaai voor een snelle grondbedekking om het gewas zo snel mogelijk dicht te krijgen. Bij vroege zaai is dit vaak van minder belang omdat de temperatuur vaak hoger ligt en de gewasontwikkeling sneller is

Vroegheid bloei.

Bij vroege zaai kiest men voor een groenbemester die laat bloeit, hiermee wordt voorkomen dat er gemaaid moeten worden. In sommige gevallen, bij vroege zaai en snelle groei zal er toch gemaaid moeten worden om opslag te voorkomen.

Hergroei na maaien.

Voornamelijk van toepassing bij bladrammenas die in het voorjaar gezaaid wordt als lokgewas, geeft aan in welke mate het gewas hersteld na maaien. Van belang bij vroeg bloeiende gewassen, waarvan men weet dat deze gemaaid moeten worden.

Groenbemesters in relatie tot stikstofgebruiksnormen

Binnen het stelsel van gebruiksnormen is er de mogelijkheid om voor de teelt van een groenbemester extra stikstof te mogen gebruiken. Deze norm is voor niet vlinderbloemige groenbemesters 60 kg stikstof en voor vlinderbloemige groenbemesters 30 kg stikstof. Om deze norm te mogen benutten, moet er voldaan worden aan de onderstaande voorwaarden:

- Voor groenbemesters op zand, löss en veen geldt: inzaaien vóór 1 september en na 1 december ploegen.
- Op klei geldt: inzaaien vóór 1 september en ploegen nadat de groenbemester aantoonbaar minimaal 8 weken wordt geteeld.
- Een uitzondering wordt gemaakt voor groene braak en als de groenbemester minimaal tien weken in het groeiseizoen op het land staat als aansluitend daarop een volggewas wordt geteeld.
- De normen gelden niet voor groenbemesters die aansluiten op maïs.

Bemesting groenbemester

Voor de groei van de groenbemester is het van belang dat bemest wordt met stikstof. De hoogte van deze gift hangt af van de soort groenbemester. De gift kan zowel in de vorm van kunstmest gegeven worden als uit organische mest. Wanneer op het desbetreffende perceel het stro gehakseld is dient men bij de bemesting hier rekening mee te houden. Als richtlijn kunnen we hier hanteren dat voor de vertering van een ton stro ongeveer 7 kg N nodig is. Bij een opbrengst van 4 ton stro per hectare zal er dus ongeveer 30 kg stikstof extra bemest moeten worden.

Teeltgegevens groenbemesters

Groenbemester	Schema zaaitijdstip					Zaaiadvies Kg / ha	N-gift Kg / ha*
	Mei	Juni	Juli	Augustus	September		
Bladrammenas						20 – 30	40 – 60
Gele Mosterd						20 – 25	40 – 60
Engels raaigras						20 – 25	60 – 80
Italiaans raaigras						25 – 30	60 – 80
Japane haver						70 – 80	60
Biofumegatie						15 - 20	60

***Wanneer stro verhakseld is dient u de gift met 35 kg zuiver N te verhogen.**

Raseigenschappen bladrammenas en gele mosterd

Overzicht van de raseigenschappen Bladrammenas (gemiddelde resultaten over de jaren 2005 t/m 2010, proeven uitgevoerd op kleigrond in Flevoland en Zeeland). Een hoog waarderingscijfer staat voor: vlotte grondbedekking, late bloei, weinig knolvorming, een stevig gewas en goede resistentie tegen Alternaria.								
Ras	RESISTENTIE TEGEN WITTE BIETENCYST EAALTJE	RESISTENTIE T'EGEN <i>M. CHITWOODI</i>	SNELHEID GROND- BEDEKKING	LAATHEID BLOEI	MATE VAN KNOL- ONTWIKKEL- ING	LENGTE (RELATIEF, 100=73 CM)	STEVIG-HEID	RESISTENTIE TEGEN ALTERNARIA
Colonel	BCA 1	Nee	7,5	7	8,5	115	6	7,5
Corporal	BCA 1	Nee	8	8	8	102	8	8
Ramses	BCA 1	Nee	7	8,5	-	-	8	-
Anaconda	BCA 2	Ja	7,5	7,5	-	-	-	-
Doublet	BCA 1	Ja	7	8,5	8	82	9	7,5

Overzicht van de raseigenschappen gele mosterd (gemiddelde resultaten over de jaren 2005 t/m 2010, proeven uitgevoerd op kleigrond in Flevoland en Zeeland). Een hoog waarderingscijfer staat voor: vlotte grondbedekking, late bloei, een stevig gewas en goede resistentie tegen Alternaria.							
Ras	RESISTENTIE TEGEN WITTE BIETENCYSTEAAL TJE	SNELHEID GROND- BEDEKKING	LAATHEID BLOEI	LENGTE (RELATIEF, 100=73 CM)	STEVIG-HEID	RESISTENTIE TEGEN ALTERNARIA	
Forum	BCA 2	8	8,5	104	7	7	
Saloon	BCA 2	8	8	98	6,5	7	
Achilles	BCA 1	6,5	8,5	96	8	6	
Accent	BCA 1	8	8	103	6,5	7,5	

Bron: rassenbulletin 2011